

Kterak Krčma zachránila duši Kapra z Kaprštejna

Léta páně 1602

Budeme vám vyprávět příběh o Krčmě, tentokrát spjatý s dobou císaře Rudolfa II., kdy Praha zářila jako centrum alchymie, umění a temných intrik. Příběh, který se traduje v kronikách, šlechtických salonech i mezi prostým lidem, kde se mísí pravda s pověstmi. Střípky této historie nalezneme v tajných denících, lidových písních a říkadlech o lásce, zradě a mystické síle míst, jež chrání dobré a trestají zlé.

Nejstarší zmínka o tomto příběhu sahá do doby, kdy císař Rudolf II., syn Maxmiliána II., sídlil na Pražském hradě, obklopen hvězdáři, alchymisty a krásnými dvorními dámami. Rudolf, známý svou melancholií a touhou po věčném životě, neměl oficiální manželku, avšak jeho srdce – a lože – patřilo několika vyvoleným. Jednou z nich byla krásná Anna Marie, dcera moravského šlechtice, kterou si císař vybral za svou neoficiální chotě. Byla to žena ohnivých vlasů, bystrého rozumu a srdce plného touhy po dobrodružství. Na hradě se však šířily šeptandy o její nespokojenosti, neboť Rudolf trávil více času mezi elixíry než v její náruči.

Jednoho teplého letního večera stála Anna Marie na balkóně Hradu, shlížejíc přes Vltavu na Malou Stranu. Vtom se jí zjevilo vidění: temná postava muže s kaprem na erbu, který ji svádí do víru lásky a nebezpečí. Rozechvěla se, ale v srdci pocítila touhu. Netušila, že toto vidění bylo předzvěstí osudu, který se měl splnit díky intrikám a mystické Krčmě.

Císař Rudolf si všechno vryl do paměti, když mu Anna Marie o vidění vyprávěla, ale přisoudil to svým alchymickým výparům. Sezval své rádce do velkého sálu, kde se radili o stavu říše. Porada nebyla snadná. Některým dvorním pánům byla Anna Marie trnem v oku, zvláště baronovi Vilému z Rožmberka, ambicióznímu Jiřímu z Lobkovic a v neposlední řadě i starému radnímu Kryštofovi z Harachu. Tito tři tvořili jádro opozice, nesouhlasící s Rudolfovy výstřednostmi a toužící po větší moci. Rudolf by se nejraději věnoval svým experimentům, ale baron Vilém a jeho kumpáni byli proti jakýmkoli změnám, které by oslabily jejich vliv. Přesto bylo rozhodnuto, že nazítří se vydají na lov do okolních lesů, aby uklidnili císařovu mysl. Vše bylo dohodnuto, muži se rozcházel, jen tři rebelové postávali bokem a potichu se radili. Rudolf zamířil k nim a zeptal se, zda pojedou. Přisvědčili, ale v jejich pohledech cítil záludnost.

Druhého dne, ještě před rozbřeskem, se na hradním nádvoří chystala císařova družina. Tři pánové však chyběli – Vilém, Jiří a Kryštof. V shonu je nikdo nepostrádal. S prvním slunečním paprskem se družina vydala do lesů bez nich.

Pojďme se podívat, kam se tři intrikáni poděli. Spiklenci se smluvili, že vyrazí ještě v noci do Malé Strany, najdou muže z vidění – Kapra z Kaprštejna – a přimějí ho k činu, který by císaře

ponížil. Chtěli ho svést s Annou Marií, pak to prozradit Rudolfovi a získat jeho přízeň popravou viníka. Tak by oslabili císařovu důvěru v milenky a posílili svou moc.

Možná si kladete otázku, co vede tyto tři k takovému činu. Pro odpověď se vraťme o několik let nazpět. Baron Vilém toužil po Anně Marii sám, ale ona ho odmítla pro jeho chladnou povahu. Od té doby se stal nepřítelem všech, kdo císaře obklopovali. Časem získal na svou stranu ctižádostivého Jiřího z Lobkovic, mdlého rozumu, a znetvořeného Kryštofa, který vinil svět ze své osamělosti.

Proto tyto tři duše putovali nocí, až natrefili na podivné stavení v Malé Straně – Dům u tří kaprů. V krčmě se svítilo. Drahnou dobu pozorovali budovu s vyřezávanými kapry nad dveřmi, žlutými zdmi a kovanými okny. Zanedlouho se dveře otevřely a objevila se postava krčmáře, který je měřil pohledem. „Račte vstoupit, vzácní pánové! Krčma je tu pro vás. Popijte, pojíte a ulevte si,“ promluvil hlasem plným vibrací. Kryštof se bál, Jiřímu se muž nezamlouval, ale Vilém byl neznámou silou vtahován dovnitř. Sesedli a vstoupili, nevšimnuvši si, že ve dveřích chybí práh – symbolický detail, který by je varoval.

Zde se musíme zastavit u popisu stavení a krčmáře. Dům u tří kaprů byl odjakživa krčmou sloužící pocestným, alchymistům i šlechtě. Nikdo neví, kdo ji postavil – snad někdo z kupců za dob Přemyslovců – ale každý v Praze věděl, kde najít dobrý žejdlík. Krčmář byl vždy jedna osoba s charismatem, pomáhající dobrým a trestající zlé. Šířily se zvěsti, že krčma sama rozpoznává duše: malé taškařice pro lehké hříchy, větší polízanice pro temné úmysly. Zlí jazykové tvrdili, že ji založil sám ďábel, ale historie ukázala opak – krčma chránila město.

Jak jde čas, krčmář stárne a vychovává nástupce. Příběhy o nehodných učních jsou četné: jeden měl chlupatý jazyk za krádeže, jiný obří palec za šízení. Krčmu nelze ošálit. Ale teď se podíváme dovnitř, kde se usadili naši tři nedobří poutníci.

Vilém s Jiřím a Kryštofem sestoupili do krčmy, hrnuli se ke stolu u krbu. Jak se tlačili, Jiří zakopl o dlažbu a natáhl se na zem. Krčmář se usmál pod vousy – tušil, co jsou zač. Pomohl mu na nohy a přinesl obklad. Poručili si víno a pečení. Popíjeli, a pomalu na ně šla ospalost. Za chvíli chrápali nad nedotknutou krmí.

Přibližně hodinu dříve se Kapr z Kaprštejna, mladý šlechtic z jižních Čech, známý svým kouzlem a erbem s kaprem, prodíral Prahou. Byl to muž bystrý, ale vášnivý, který přijel do města hledat štěstí. Nevěda kudy, křižoval ulice Malé Strany. Když slunce prosvítalo domy, zastavil u studánky. Bezradně vzhlížel kolem, netuše, co dál. Najednou spatřil kroužící ptáky nad řekou – znamení vyrušení. Zamířil tam a na mýtině u Vltavy potkal Annu Marii, která se tajně vymkla z hradu na procházku.

„Co děláte zde, vzácná paní?“ zeptal se Kapr. Anna Marie, poznajíc muže z vidění, pocítila touhu. Pověděla mu o své nespokojenosti s Rudolfem. Kapr, okouzlen, ji sváděl slovy a pohledy. Vtom vystoupil z křoví mladý učeň z krčmy – Janek, nešikovný, ale čistého srdce.

„Pojďte do Krčmy u tří kaprů, tam se ukrýt můžete,“ řekl. Kapr a Anna souhlasili, netušíce, že to změní vše.

Janek byl krčmářův pomocník, nešikovný jako Křišťan z dávných pověstí. Padal mu chleba, ale vždy na nemazanou stranu; přesolil polévku, ale sůl byla málo slaná. Krčma ho chránila, krčmář ho litoval.

Družina vedená Jankem dorazila ke Krčmě. Krčmář je uvítal: „Vítám vás. Myslím, že promluvíte s třemi hosty uvnitř.“ Kapr se zarazil. Uvnitř spatřili spící intrikány. „Ha, Vilém! Jiří! Kryštof!“ ozvalo se. Kapr pochopil jejich plán – chtěli ho využít k svodu a pak prozradit.

Krčmář se usmál: „Neplýtvajte silou. S zlým úmyslem se do Krčmy nevstupuje.“ Kapr a Anna se schovali v zadní místnosti, kde krčma ukázala svou moc: dveře se zamkly, intrikáni se probudili s bolestmi – Vilém měl chlupatý jazyk, Jiří obří palec, Kryštof znetvořenou tvář ještě víc. Vyděšení přiznali plán.

Rudolfova družina mezitím dorazila do Malé Strany, hledajíc Annu. Našli Krčmu. Císař vstoupil, spatřil intrikány a vyslechl pravdu. Kapr vystoupil, přiznal svod, ale krčma zasáhla: Rudolf pocítil vibrace, uvědomil si svou vinu v zanedbávání Anny. Místo popravy Kapra vyhnal z Prahy, ale s milostí – daroval mu panství. Intrikány potrestal vyhnáním.

Během týdnů Rudolf obnovil vztah s Annou, a Krčma v Domě u tří kaprů zachránila duši Kapra i mír na hradě. Tak krčma opět pomohla, jako v dávných časech Libuše.